

Thema: 'What would Jesus see?'

Bijbelgedeelten: 2 Samuel 12: 1 – 7a; Luk. 19: 1 - 10

Gesprek over het thema

Ik kan er niet omheen, om de gebeurtenissen van deze week: de aanslagen.

Acties die plaats vinden als gevolg van keuzes die mensen maken. Al dan niet met godsdienstige argumenten, overigens meestal in dienst van strijd en macht.

Ik kan niet kijken in de hoofden van de daders, alleen naar het effect op de samenleving, op ons leven. We raken er langzamerhand aan gewend, het doet ons niet zo veel, lijkt het. Dat komt omdat het vaker gebeurt en op een afstand. Zodra het dichterbij komt, bijvoorbeeld in Nederland, of in Utrecht, dan wordt het even anders:

Afschuw, angst en onzekerheid. Het rammelt aan onze zekerheden.

Vaststelling: - zulke dingen gebeuren in de wereld van vandaag.

- er is geen grip op te krijgen

Vallen ze daardoor onder de categorie 'aardbevingen', 'natuurrampen' (met overigens vaak veel meer slachtoffers)?

Het onderscheid is toch wel: **het zijn daden als gevolg van menselijke keuzes.**

En dan **kom je vanzelf bij je eigen keuzes** en het effect daarvan op anderen.

Ook daarin wordt gerammeld aan onze zekerheden, omdat we gevoelig zijn voor wat anderen ervan vinden.

We zoeken naar houvast en autoriteit: God, via Bijbelteksten.

De één weet het dan nog beter dan de ander. Ook daar is weer kans op manipulatie. Vooral als mensen zelf erg onzeker zijn. Daarvan zijn voorbeelden te over in de kerkgeschiedenis.

Dan misschien via de vraag 'What would Jesus do?' (Vorige week was daar aandacht voor in de overdenking).

Mij triggert die vraag, die een beetje populair is onder evangelische gemeenten, die op zoek zijn naar antwoorden op ethische vragen.

Want weten we het antwoord op die vraag wel? Kunnen we dat precies weten?

En... belangrijker nog: gaat het in ons leven wel om de vraag: *What would Jesus do?*

En moeten wij dat dan ook doen?

'Jezus volgen' is niet identiek aan 'Jezus nadoen of imiteren'!

We zullen steeds opnieuw moeten kijken naar teksten, maar ook naar onszelf.

Wat lees jij tevoorschijn? Heel vaak is dat **wat het beste past bij jezelf** en je zekerheden.

Lang niet altijd is er aandacht voor **dat wat je raakt** (zowel positief als negatief), en daar gaat het misschien wel om.

Vanmorgen willen we via een bekend verhaal opnieuw kijken naar Jezus.

Niet met de vraag '*what would Jesus do?*' Maar met de vraag '*what would Jesus see?*'

Overdenking

Het verhaal van Zacheus.... Of van wie ook...

Een leven gericht op zichzelf: carrière, geld, langs de randen van de wet.

En ergens levert hem dat geen voldoening en geluk op, mede vermoedelijk vanwege de reacties van mensen.

Hij heeft zijn positie verworven voor de prijs van eenzaamheid en ten koste van anderen.

Eigenlijk doet hij niet meer mee met wat er gebeurt in de samenleving .

En dan toch behoefte, en zoeken: er moet toch meer zijn!

Is er iemand, die mij ziet, zoals ik ben, achter mijn functie, rol of gedrag?

De mensen, die hem zien in al zijn hebberigheid, kotsen hem uit, spuwen achter hem op de grond, vol van (terecht) oordeel.

En dan het verhaal van Jezus: passend bij de massa, of is er meer?

Jezus komt voorbij, ziet hem, stopt en zegt alleen: 'ik moet in je huis zijn!'

Een moment van ontmoeting.

Hier zit de clue van het verhaal, niet aan het eind. In de ontmoeting, zonder oordeel.

Te midden van het oordeel van de mensen, dat luidkeels aanwezig is.

En... dan gebeurt er wat met Zacheus. Hij is in beeld, als persoon, niet in functie, positie of rol. Jezus wil hem ontmoeten in zijn huis.

Alles komt dan in een ander licht. Zo komt hij met Jezus in zijn huis.

Als je met een gast rondloopt in je eigen huis, kijk je met de ogen van de gast naar de dingen in je huis, de dingen in je leven.

En dan ziet Zacheus het. Hij ziet zichzelf, en zijn leven, in het licht van Jezus, in de sfeer en kleur van '*met ontferming bewogen*'!

Wie is die Zacheus?

Wie is die Jezus, of anders gezegd: waar zijn die momenten van Jezus te vinden?

Zacheus, de rijke westerling? Die zich verrijkt heeft ten koste van de derde wereld? Die daar nu pas achter komt, niet eens zozeer door het oordeel, de opstand of terroristische daden, maar via een persoonlijke ontmoeting met zijn eigen verleden.

Misschien wel via de herkenning, wanneer het verhaal van Jezus hem de ogen opent.

Misschien herken je jezelf wel als Zacheus, met je eigen bezig zijn in deze wereld, te midden van alles wat er gebeurt, om op een of andere manier te overleven, of er beter van te worden. Met meer nadruk op je eigen succes, dan op de kosten voor een ander.

Momenten van Jezus, misschien 'zien, soms even'. De blik niet op het gedrag, maar op de persoon, niet gericht op iemands tekst of daden, of op wat hij vraagt, maar op wat hij nodig zou kunnen hebben. Een ontmoeting als moment van '*met ontferming bewogen*'.

Niet als een moeten, als gevolg van een opgelegde plicht of regel.

Niet uit medelijden: dat plaatst de ander in een licht van 'zielig zijn, en daarmee op een lagere positie dan je zelf. (iets doen uit medelijden betekent vaak een versterking van je eigen waarde...!)'.

Maar de ontdekking van het 'zien' van de ander in al zijn kwetsbaarheid en vergankelijkheid. En misschien wel tegelijk het bewustzijn van je eigen kwetsbaarheid, en daarmee van je gelijkwaardigheid.

Het verhaal van Zacheus, het verhaal van Jezus, van God ligt in ons midden, met de uitnodiging om daaraan mee te doen.

Het is, wat mij betreft, **een sleutelverhaal**: je ziet het gegeven op meerdere plekken in de Bijbel als iets van een rode draad.

Voorbeelden:

- **Het verhaal van David** waarbij hij in één keer zichzelf ziet in het verhaal, dat de profeet Nathan hem vertelt. Hij heeft nog wel het duwtje nodig van '*Jij bent die man*'.

- **Het verhaal van Saulus**, op weg naar Damascus, wanneer hij in één keer ontdekt, dat hij in de vervolging van christenen God zelf vervolgt.
- Maar ook **het verhaal van Jezus over het kwijtschelden van een grote schuld** aan een slaaf, en dat die slaaf vervolgens een medeslaaf onder druk zet om zijn schuld in te lossen. Het laat zien, dat die slaaf helemaal niet 'gezien' heeft, dat iemand hem *'met ontferming bewogen'* zijn eigen schuld had kwijtgescholden.

Enz. enz.

Het gelovig handelen begint niet met plichten.

Het gaat niet om het doen van dingen, omdat het (plichtmatig, volgens de geboden) moet, maar omdat het moet (je kunt er niet omheen, als je het eenmaal gezien hebt).

Het is niet een kwestie van een handtekening zetten, of al dan niet blindelings gehoorzamen, maar **een kwestie van 'onder ogen komen' en 'gehoor geven aan'**, zowel de ander als jezelf.. Het moment van 'zien', gevuld met *'met ontferming bewogen'*.

Dat is het verhaal van Jezus, van de liefde van God.

Dan kunnen er dingen gebeuren, die passen bij jezelf, en waar je niet omheen kunt.

Waar je niet omheen kunt.

Ik neem het **voorbeeld van een fototoestel**. Je hebt zeggenschap over de lens: open of dicht. Maar als de lens open is heb je geen zeggenschap meer over de opname.

Je kunt je ogen open en dicht doen.

Maar als je je ogen open hebt, kun je het zien niet meer wegstoppen, zonder dat dat gaat ten koste van je eigen authenticiteit. En wegstijgen kun je wel, maar dan heb je meestal al wat gezien.

Het gaat er dus bij keuzes in het leven niet in de eerste plaats om het gehoorzamen aan wetten en regels. Al wordt daar soms zelfs de Almacht van God bijgehaald. Overigens altijd met menselijke bijbedoelingen.

(Even heel belangrijk: de Almacht van God in de Bijbel is nooit bedoeld als stok om mee te slaan, maar als hut om in te schuilen!)

Het gaat niet in de eerste plaats om een leven van gehoorzamen, maar om **een leven in vertrouwen, dat je in welke situatie ook het verhaal van Jezus kunt tegen komen**. Als een schat in de akker.

Het verhaal dat aandacht heeft voor de mens zoals die is, achter zijn functie, rol of zijn daden.

'Met ontferming bewogen', op bezoek, geplaatst in het licht van Gods liefde.

Dan kunnen kostbare waarheden aan het licht komen, als kracht, basis en (nieuwe) richting voor je leven.

En het kan beginnen op de manier van het verhaal van Zacheus:

Het plaatje van de mens, te midden van mensen, met verschillende behoeftes en belangen.

Mensen die elkaar vinden en of bestrijden in het overleven.

Mensen, die proberen er bovenuit te komen.

Mensen, die 'gezien' worden door Jezus/God. Vol ontferming en liefde

Het antwoord op de vraag *'What would Jesus see?'* is niet een kwestie van gissen, maar een dichterbij halen van het verhaal van Liefde, die zichzelf niet zoekt, en die jou een plaats gunt, zoals je bent.

En dan kan het gebeuren...!

Amen